

INFORMATOR

Adres: Drukarnia
S. Mikołajski, Śrem.

powiatu

śremskiego

Telefon
Nr. 74

Prenumerata: miesięcznie 1.70 zł. Cena pojedynczego numeru 20 gr. Ogłoszenia: 20 groszy za wiersz nonparelowy 1 łamowy lub jego miejsce.

Wychodzi w środy i soboty. Wydawca: S. Mikołajski w Śremie. Odpowiedzialni; za dział urzędowy podpisujący. Za działy nieurzędowe: S. Mikołajski w Śremie.

Dział urzędowy.

Zezwolenie na kwestę publiczną

Pan Wojewoda Poznański wyznaczył termin do przeprowadzenia zbiórki publicznej Zarządowi Głównemu Stowarzyszenia Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie na dzień 22 września 1935 r.

Śrem, dnia 3 sierpnia 1935 r.

Starosta Powiatowy

Nr. B. 32/67.

Krykiewicz.

Zezwolenie na kwestę publiczną

P. Wojewoda Poznański zgodził się na urządzenie zbiórki publicznej pod gołem niebem na terenie Województwa Poznańskiego przez Zarząd Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej zamiast dnia 15. IX. 1935 r. w dniu 6 października 1935 r.

Śrem, dnia 2 sierpnia 1935 r.

Starosta Powiatowy

Nr. B. 32/13/35.

Krykiewicz.

Przeszkody ruchu samochodowego na drogach publicznych.

Ze strony związków zawodowych automobilistów dochodzą skargi na wybryki młodzieży wiejskiej, których dopuszczają się względem kierowców pojazdów mechanicznych.

Często kierowcę pojazdu mechanicznego, prowadzącego pojazd mechaniczny ze znaczną, jakkolwiek dopuszczalną szybkością (40 km. godz.) obrzucają kamieniami, które trafiają w twardą część karoserji, a zdarzały się wypadki, że trafiają w szyby, rozbijają je i ranią kierowcę.

W innych wypadkach kierowcy pojazdów mechanicznych spotykają na drogach niespodziewanie zwały kamieni, piasku lub innego rodzaju barykady, mogące bardzo łatwo spowodować katastrofę.

Tego rodzaju karygodne wybryki powodują, że przejazd pojazdu mechanicznego na drogach poza obrębem miast narażony bywa na wielkie niebezpieczeństwo.

W związku z powyższem przypominam, że stosownie do postanowień art. 25 ustawy z d. 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656) w brzmieniu rozp. Prez. Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. o zmianie ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 151) za szkody wyrządzone na drogach publicznych odpowiadają majątkowo rodzice za dzieci niepełnoletnie z nimi mieszkające, służbodawcy oraz właściciele pojazdów i zwierząt za służbę niżej lat 14, współwłaściciele odpowiadają solidarnie.

W razie niewykrycia sprawcy szkód, wyrządzonych na drogach publicznych, odpowiedzialność za szkodę ponosi wieś, osada lub miasto, na których terenie szkody dokonano, o ile znamiona szkody wykazują, że wyrządziła je ludność miejscowa.

Również dochodzą skargi tego rodzaju, że woźnice pojazdów konnych na drogach publicznych, jadąc środkiem drogi na dany przez pojazd mechaniczny sygnał nie zjeżdżają na prawą stronę i nie zezwalają na wyminięcie.

Tego rodzaju zachowanie się woźniców stanowi utrudnienie ruchu i naraża również ruch ten na niebezpieczeństwo przez to, że kierowcy pojazdów mechanicznych muszą wymijać ich pojazdy w trudnych warunkach.

Sprawa ruchu kołowego na drogach publicznych jest unormowana rozporządzeniem ministerjalnym z dnia 26 czerwca 1924 r. regulujące używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 611 §§ 15-23) a w szczególności odnośnie wymijania, sprawę tę normują przepisy § 1-4 rozporządzenia ministerjalnego z d. 12 maja 1930 r. o wymijaniu i wyprzedzaniu na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 43 poz. 373).

Za naruszenie przepisów obydwóch wyżej wymienionych rozporządzeń grożą sankcje karne z działu VI ustawy z dnia 7 października 1921 o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89 poz. 656) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 7 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 151) i przy zastosowaniu przepisów wprowadzających prawo o wykroczeniach (art. 7, 12 i 13).

Śrem, dnia 3 sierpnia 1935 r.

Starosta Powiatowy
Krykiewicz.

Nr. B. 38/12/35.

Obwieszczenie

III most w trakcie drogi wojew. Kórnik - Gostyń pod Śremem otwieram dla ruchu samochodowego i kołowego z dniem 5-go sierpnia 1935 r.

Śrem, dnia 5-go sierpnia 1935 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta Powiatowy

(—) Krykiewicz.

L. dz. 1337/45. P. Z. Dr.

Kredyt zaliczkowy i rejestrowy w 1935/36r.

W roku gospodarczym 1935/36 położony został większy nacisk niż dotychczas na rozprawienie kredytów zastawowych i zaliczkowych na produkty rolne. Miarą zwiększenia wagi, jaką przyłożono obecnie do tej formy kredytu rolniczego są zarządzenia i postanowienia zmieniające dotychczasowe warunki, na jakich rolnicy mogli korzystać z pożyczek pod zastaw zbożowy lub w formie zaliczek zbożowych.

Przedewszystkiem postanowiono znacznie obniżyć koszty kredytu. Przeprowadzono to nie tylko przez obniżenie stopy procentowej, ale i przez przerzucenie wszelkich kosztów dodatkowych na Skarb Państwa. W wyniku tego ustanowiono, iż rolnika może obciążać jedynie stopa 3% w stosunku rocznym.

Jak wiadomo ogólne koszty przy kredycie rejestrowym rozkładają się w sposób następujący:

	województwa zachodnie	województwa inne
blankiety wekslowe	0,93%	0,93%
umowa notarialna	1,53%	0,22%
koszty Banku Polskiego	5%	5%
" instytucji rozprawdzającej szacunku	1,75%	1,75%
	0,95%	0,95%
Razem:	10,16%	8,85%

Wynika z tego, że instytucja rozprawdzająca będzie musiała otrzymywać dopłatę 7,16% względnie 5,85% w stosunku rocznym. Zasada pokrycia tych kosztów przez Skarb Państwa pociąga za sobą jeszcze inne ułatwienia dla rolników, a mianowicie, że opłaciwszy oprocentowanie w wysokości 3%, nie potrzebują już zajmować się formalnymi czynnościami, połączonymi z pokrywaniem ich, uzgadnianiem ich wysokości itp.

Przy kredytach zaliczkowych, wobec braku umowy notarialnej oraz szacunku, koszty rozkładają się w sposób nieco odmienny, jednakże nie są o wiele niższe, gdyż rozprawienie dokonuje się za pośrednictwem mniej sprawnego aparatu kredytowego, a zatem pochłaniającego większy procent na pokrycie własnych kosztów.

Następną zmianą w stosunku do lat ubiegłych jest zwolnienie dłużników od obowiązku przedstawienia, przy ubieganiu się o kredyt, dowodu wpłacenia rat podatku gruntowego. Jak wiadomo rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o rejestrowym zastawie rolniczym wprowadziło w art. 10 przepis; iż przedmiot zastawu może podlegać zajęciu egzekucyjnemu, (aresztowi, sekwestrowi), jedynie dla zaspokojenia wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu podatku gruntowego, majątkowego i przemysłowego. Istnienie tego przepisu zmuszało instytucję rozprawdzającą do żądania, aby rolnik przedstawił dowód, iż nie posiada takich zaległości, które mogą być powodem zajęcia zastawu. Obecnie Ministerstwo Skarbu poleci urzędowi skarbowemu, aby tego rodzaju należności nie były ściągane przez egzekucję produktów zastawionych. Decyzja ta umożliwi instytucji rozprawdzającej zrezygnowanie z żądania dotychczasowych dowodów.

Rozszerzono również w bieżącym roku przedmioty mogące podlegać zastawowi dla celów kredytowych, a więc objęto nimi także i nasiona oleiste, a mianowicie: rzepak, rzepik, siemię lniane, siemię konopne, a również i grykę oraz rośliny strączkowe, jak groch, peluszkę, łubin, fasolę.

Wysokość normy kredytu zastawowego w stosunku do wartości produktów zastawionych

również podwyższono w bieżącym roku, jak to szczegółowo podajemy nieco niżej.

Pozatem postanowiono, iż w bieżącej kompanji, kredyty udzielane będą w ciągu całego okresu gospodarczego, a więc możliwe będzie uzyskanie pożyczki nawet w późniejszych miesiącach, chociażby w drugim półroczu. W związku z tem nie ustalono sztywnych terminów płatności, a przewidziano tylko, iż dla kredytów zaciągniętych wcześniej, a więc np. w lipcu, sierpniu, wrześniu, terminy płatności zapadać mają już od grudnia, nie później jednak jak do 30 czerwca 1936 r. Dla później udzielonych kredytów, terminy nie będą mogły zapadać wcześniej jak w 2 miesiące od daty udzielenia pożyczki i tu również ostatecznym terminem spłaty poszczególnych rat będzie 30 czerwiec 1936 r.

W obydwóch wypadkach instytucji wierzycielskiej będzie przysługiwać prawo wcześniejszego ustalenia ostatecznego terminu płatności, lecz nie prędzej, jak na dzień 31 maja 1936 r.

Przewidziano również w wyjątkowych wypadkach możliwość częściowej lub całkowitej prolongaty poszczególnych rat, jednakże oprocentowanie w tych wypadkach zostanie podwyższone i wynosić będzie od prolongowanej kwoty 8% w stosunku rocznym.

Przechodzimy teraz do warunków szczegółowych odnoszących się specjalnie czy to do kredytu zaliczkowego, czy też do rejestrowego. Zwrócić uwagę należy na następujące postanowienia: kredyt zaliczkowy uruchomiony został w wysokości 10 milionów złotych, co w stosunku do rozproszanej kwoty 2.5 milj. zł. w ubiegłym roku gospodarczym odpowiada 4-ro krotnemu podwyższeniu. Kredyt zaliczkowy został uruchomiony już obecnie to jest w okresie przedźniwnym, gdyż chodzi głównie o to, aby drobni rolnicy mogli zaopatrzyć się w odpowiednie środki gotówkowe na pokrycie kosztów żniw i zobowiązań zapadających natychmiast po żniwach. Na pokrycie tych kosztów rolnicy dotychczas zaciągali pożyczki u kupców lub sprzedawali zboże na pniu, co stawało się dla nich źródłem poważnych strat. Uruchomienie kredytu zaliczkowego już z początkiem lipca przyczynić się ma do zwalczania tych szkodliwych objawów.

Drobni rolnicy uzyskiwać mogą kredyty zaliczkowe w kasach Stefczyka, w gminnych kasach pożyczkowo-oszczędnościowych, w spółdzielniach kredytowych lub kasach komunalnych oszczędnościowych. Pod względem formalności, jakie wymagane są przy zaciąga-

niu tych pożyczek, żądać się będzie od rolników, aby podpisywali deklarację stwierdzającą, iż zaciągają pożyczkę jako zaliczkę na poczet wyprodukowanego zboża, oraz weksel opiewający na globalną sumę pożyczki, z tem, że termin płatności tego weksla opiewa na dzień płatności ostatniej raty kredytu. W ten sposób uproszczone zostają do maximum dotychczasowe formalności, żądane przy udzielaniu i prolongowaniu kredytów zaliczkowych.

Jako normy wysokości zaliczki nie przyjmuje się na ogół tutaj, jak przy kredycie rejestrowym procentu wartości giełdowej, lecz ustalono sztywne normy, a mianowicie 7 zł. od 100 kg. żyta i owsa, 8 zł. od 100 kg. jęczmienia, 10 zł. od 100 kg. pszenicy, 20 zł. od 100 kg. siemienia lnianego, dla pozostałych oleistych oraz dla strączkowych i gryki przyjęto normę do 50% ceny rynkowej.

Jeżeli chodzi o kredyty rejestrowe, wysokość ich w bieżącym roku wynosić ma około 40 milionów zł. Zauważyć należy, iż w roku ubiegłym rozproszono kredytu rejestrowego na sumę ca 25 milionów złotych.

Warunki uzyskania kredytu zbliżają się do dotychczasowych z tem jednakże, iż wobec pokrywania kosztów blankietów wekslowych i kosztów szacunkowych przez instytucję rozprawdającą, rolnik po zgłoszeniu się o uzyskanie kredytu winien, przy załatwianiu formalności wstępnych, dostosować się jedynie do instrukcji instytucji rozprawdającej. Choć zasadniczo kredyt rejestrowy będzie mógł być udzielony tylko z chwilą gdy produkt nadający się pod zastaw zostanie zebrany, to jednak już dziś rolnik może składać podanie do instytucji rozprawdającej i przygotowywać wszystkie formalności, tak aby z chwilą powstawania stogów, pożyczka mogła być natychmiast wypłacona. Ze względu na to, że nasiona oleiste zaczynają się już pokazywać na rynkach, pożyczki pod ich zastaw będą przyznawane od chwili obecnej.

Wysokość norm kredytu zastawowego w stosunku do wartości produktów zastawionych ustalono w sposób następujący: przy zbożach zamiast dotychczasowej normy 50%, przyjęto 60% wartości zboża w snopie, oraz 70% zboża w ziarnie, zamiast dotychczasowych 60%, nasiona oleiste będą kredytowane w wysokości do 50% ich wartości, nasiona strączkowe i gryka do 30%.

Przy określaniu wartości obowiązują notowania giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Lwowie lub Lublinie,

zależnie od tego w jakiej miejscowości znajduje się zastaw.

Niezależnie od tych dwóch form kredytu zastawowego, wzorem lat ubiegłych, rozproszony zostaje przez Bank Związku Spółek Zarobkowych na terenie Małopolski tak zwany kredyt terminatkowy, na warunkach analogicznych do kredytu zaliczkowego.

Wreszcie należy zaznaczyć, iż zgodnie z żądaniami wysuwanymi przez rolnicze organizacje, opracowuje się obecnie system premji za przetrzymanie i składowanie zboża, która wypłacona zostanie tym rolnikom, którzy korzystać będą z kredytu zastawowego. Warunki tego premjowania zostaną w odpowiednim czasie zakomunikowane.

Wydaje się iż w ten sposób skonstruowany kredyt zaliczkowy i rejestrowy przedstawiają dla rolników minimum niebezpieczeństw. Bezpośrednie zasilenie, w okresie późniwym, gospodarstw rolnych kredytem w wysokości ca 50 milionów złotych, powinno przyczynić się do złagodzenia jakichkolwiek tendencji, mogących wpłynąć na zwiększenie podaży, a zarazem teoretycznie powinno zwiększyć bardzo poważnie ilość związanego zboża. Dlatego też w interesie wszystkich rolników jest zapoznanie się z temi warunkami i lojalne wykorzystanie tych możliwości kredytowych. jeżeli chodzi wreszcie o przed sprzedaż zastawionych produktów, to jasnym jest, że rozproszony kredyt zastawowy bez równoległego istotnego związania odpowiadających mu ilości zboża, nietylko mijałoby się z celem tego kredytu, lecz mogłoby narazić na poważne straty tych wszystkich, którzy uczciwie z tych kredytów korzystać pragną, należy zatem przypomnieć, iż wobec przepisów karnych ustawy o zastawie rolnym, niepozbywanie się produktów zastawionych przed okresami spłaty zaciągniętej pożyczki, leży przede wszystkim w interesie samego pożyczkobiorcy.

Obwieszczenie

o rejestracji osiemnastoletnich

Podaje się do ogólnej wiadomości, że w myśl art. 24 Ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ust.R.P. nr, 60/1933 poz. 455) w dniu 1 września br. rozpoczyna się rejestracja mężczyzn osiemnastoletnich i trwać będzie do dnia 30 września włącznie.

Do rejestracji obowiązani są zgłosić się osobiście w miejscowym Zarządzie Miejskim w godzinach urzędowych (od 9-ej do 13-ej) wszyscy mężczyźni urodzeni w roku 1917-ym, zamieszkali na terenie tut. miasta, przynosząc ze sobą wszelkie dokumenty stwierdzające tożsamość osoby, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania, zawód i wykształcenie.

Osoby posiadające miejsce faktycznego zamieszkania w dwóch lub więcej gminach powinny być zarejestrowane w każdej z tych gmin. Osoby nie mające faktycznego miejsca zamieszkania powinny zarejestrować się w urzędzie miejsca pobytu.

Zaniechanie obowiązku zgłoszenia się do rejestracji w podanym wyżej terminie spowoduje karę do 3,000 zł lub aresztu do 3 miesięcy albo obie te kary łącznie zgodnie z art. 99 wyżej wymienionej ustawy.

Śrem, dnia 1 sierpnia 1935 r.

Za Burmistrza

(L. Kruczyński)

sekretarz miejski.

Obrazy

najkorzystniej kupuje się
w firmie **S. Mikołajski**
Śrem, Rynek 22.